

Lesnícky náučný chodníka Bolešov - Krivoklát

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Ilava
Geomorfologická jednotka:	Biele Karpaty
Geologické jednotky:	flyšové pásmo a bradlové pásmo
Chránené územia:	Chránená krajinná oblasť Biele Karpaty, prírodná pamiatka Dračia studňa a prírodná pamiatka Krivoklátska tiesňava
Prístup:	bus Bolešov a pešo 4,5 km (s prevýšením 95 m) po zelenej turistickej značke
Východisko:	Bolešov, dolina Bolešovského potoka pri hranici CHKO Biele Karpaty
Trasa:	Bolešov, dolina Bolešovského potoka... - vodopád Dračia studňa - Kozie rohy - horáreň Chrastková - rozhľadňa Krivoklát - Krivoklátska tiesňava
Dĺžka, prevýšenie:	9,5 km, prevýšenie 400 m
Čas prechodu:	3 h
Počet zastávok:	21
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: lesnícke, prírodovedné

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Chodník je na trase Bolešov - Chrastková súběžný so zelenou turistickou značkou.

Rok otvorenia: 2007, 2018 obnova

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: text Lesnícky náučný chodník Bolešov - Krivoklát (Lesy SR, š. p., 2007)

Kontakt: Lesy SR, š. p., Odštepny závod Považská Bystrica, Orlové 300, 017 22 Považská Bystrica, tel. 042 / 4378 211

Poznámka: Celá trasa vedie po lesnej asfaltovej ceste. Vzhľadom na jej dĺžku (včítane prístupu!) je vhodný skôr pre cykloturistov.

Využitelnosť pre školy

Náučný chodník je najmä v časti pri obci Krivoklát vhodný pre terénne vyučovanie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Bolešov. Obec v Ilavskej kotline západne od Ilavy. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1331. Obyvatelia si od neďaleko sídliačich benediktínskych mníchov osvojili ovocinárstvo. Leží na železničnej trati Trenčianska Teplá - Lednické Rovne (slepá odbočka z Považskej železnice), uvedenej do prevádzky v roku 1910. V roku 1943 bola do obce včlenená obec Piechov. Najstaršou pamiatkou je pôvodne renesančný kaštieľ v Piechove zo 17. storočia, neskôr barokovo a romanticky upravený. Zo sakrálnych stavieb je najstaršou kaplnka sv. Jána Nepomuckého z konca 18. storočia v severnej časti obce, no najväčšou je rímskokatolícky kostol sv. Ondreja apoštola z roku 1939. Stavba nového kostola na mieste pôvodného barokového z roku 1674 a zbúraného v roku 1937 sa uskutočnila podľa návrhu kaplána Štefana Samáka a projektu architekta Milana Michala Harminca.

Prírodná pamiatka Dračia studňa. Chránené územie v Bolešovskej doline pod hrebeňom Kráľov Biely vrch - Zelená v severnej časti Bielych Karpát vyhlásené v roku 1993 na ochranu formy georeliéfu - penovcovej kopy, najväčšej v Bielych Karpatoch, s jediným bielokarpatským vodopádom. Penovec pravdepodobne obsahuje cenné fosílie kvartérnych mäkkýšov a chránených druhov fauny a flóry. Geologické podložie tu tvorí tenkorytmický flyš - striedajúce sa pieskovce a ílovce -, na ktorých tu vznikli zosuvy. Z prameňa, ktorý vyviera pozdĺž zlomu, a z bočnej zdrojnice Bolešovského potoka, sa usadili na zosuvnej akumulácii mohutné vrstvy penovca, ktorý miestami prechádza až do travertínu.

Chrastková. Horáreň v lúčnatom sedle (550 m n. m.) medzi dolinami Bolešovského potoka a Krivoklátskeho potoka v severnej časti Bielych Karpát. Horáreň, dosiaľ obývanú bez elektrického prúdu, spomína už kňaz a barokový básnik Hugolín Gavlovič, ktorý si tu istý čas liečil pľúca, v úvode svojho diela Valaská škola mravív stodola (1755). Sedlo je najvyšším miestom na trase lesníckeho náučného chodníka.

Prírodná pamiatka Krivoklátske lúky. Chránené územie v závere doliny Krivoklátskeho potoka v

severnej časti Bielych Karpát severozápadne od Krivoklátu vyhlásené v roku 1993 na ochranu lokality pestrých trávnych spoločenstiev s výskytom ohrozených, chránených a vzácnych druhov fauny a flóry s mnohými druhmi orchideí. Najväčšie zastúpenie zo všetkých vstavačovitých rastlín tu má vzácna päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*).

Prírodná pamiatka Krivoklátska tiesňava. Chránené územie v severnej časti Bielych Karpát nad horným koncom obce Krivoklát vyhlásené v roku 1989 na ochranu cenného geomorfologického javu - tiesňavy Krivoklátskeho potoka v bradlovom tvrdoši - s výskytom vzácnych vápnomilných rastlinných a živočíšnych druhov.

Krivoklát. Obec v severnej časti Bielych Karpát severozápadne od Ilavy. Prvá písomná zmienka je z roku 1439. Patrila panstvu Vršatec. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, odchádzali tiež na sezónne práce. V obci bola pila, mlyn a pálnica. Dodnes sa zachovala potočná radová zástavba. Obec je známa výrobou hranových a klarinetových píšťal s pierkom.

Chránená krajinná oblasť (CHKO) Biele Karpaty. Veľkoplošné chránené územie vyhlásené v roku 1979 na slovenskom území Bielych Karpát zhruba medzi Skalicou a Púchovom v dvoch častiach s prerušením v okolí Vrbovíc severne od Myjavy. Nevelkými výbežkami siaha i do susedných geomorfologických celkov: Chvojnickej pahorkatiny, Myjavskej pahorkatiny i Považského podolia. Predmetom ochrany je mozaika lesných spoločenstiev, druhovo bohatých lúk, pasienkov, políčov a remízok, zvyšujúcich druhovú diverzitu, s charakteristickým rozptýleným kopaničiarskym osídlením s prvkami ľudovej architektúry, ktoré prispieva k osobitému krajinnému rázu. Reliéf so zaoblenými chrbtami a hlboko vrezanými dolinami miestami akcentovaný ostrými i skalnými vyvýšeninami vyplýva z geologickej stavby a vývoja. Územie kulminuje výškou 970 m n. m. Veľkou Javorinou/Veľkou Javořinou s vrcholom na slovensko-českej štátnej hranici. Ďalšími vysokými vrchmi v CHKO sú: Chmeľová (925 m), Veľký/Veľký Lopeník a Kobylínek (oba 911 m). Dominantne územie CHKO tvorí flyšové pásmo, t. z. striedajúce sa paleogénne pieskovce, ílovité bridlice, slieň a ílovce. Od oblasti Cetuny až po Lednicu vstupuje na juhovýchodný okraj CHKO bradlové pásmo s mezozoickými karbonátovými horninami. Ide o rôzne druhy vápencov vo forme šošoviek a krýh, tvoriace často výrazné vyvýšeniny obklopené mäkkšie modelovaným reliéfom na ich relatívne menej odolnom obale, budovanom napr. pieskovicami, zlepenkami, slieňmi či slieňitými bridlicami. Porasty tvoria prevažne bučiny, bukové duby, na sutinách lipové a jaseňové javoriny a na bralnatom reliéfe až stepné spoločenstvá. Osobitým javom Bielych Karpát sú lúčne spoločenstvá s bohatým výskytom druhov z čeľade vstavačovitých, medzi ktorými sú hmyzovník Holubyho, vstavačovec Fuchsov Soóv, vstavač obyčajný, v. počerný, z iných vzácnych druhov ľalia cibulkonosá i popolavec dlholistý moravský. Územie je bohaté na mnohé vzácne a chránené bezstavovce, napr. motýle jasone (červenooký a chochlačkový) a modráčiky (bahniskový a krvavcový), stavovce, napr. mlok obyčajný, užovka stromová i hladká, jašterica živorodá a múrová, i vtáky, napr. sokol sťahovavý, bocian čierny a výr skalný. Miestami sa vyskytuje vydra riečna a z veľkých šeliem rys ostrovid a mačka divá. Na CHKO nadväzuje za slovensko-českou štátnou hranicou Chránená krajinná oblasť Bílé Karpaty s omnoho väčšou rozlohou, miestami presahujúca z Bielych Karpát až do Dolnomoravského úvalu a Vizovickej vrchoviny.

Obsah informačných panelov

1. Činnosť lesníkov
2. Lesné hospodárstvo
3. Program starostlivosti o les
4. Lesná pedagogika
5. Lesnícka mapa

6. Ochrana lesa
7. Hraničný kopec
8. Snehová jama
9. Lesnícke znaky
10. Výchova lesných porastov
11. Lesná cesta
12. Odvozné miesto
13. Obnoviteľné zdroje energie
14. Dôležitosť vody v prírode
15. Fauna
16. Flóra
17. Vtáctvo našich lesov
18. Horáreň Chrastková
19. Vršatské bradlá
20. Krivoklátske lúky
21. Dračia studňa

Tu uvedené „názvy“ a poradie informačných panelov nezodpovedá ich skutočnému poradiu a názvom v teréne po obnove chodníka (v roku 2018). Tiež fotodokumentácia strieda zábery pôvodného a nového chodníka.

